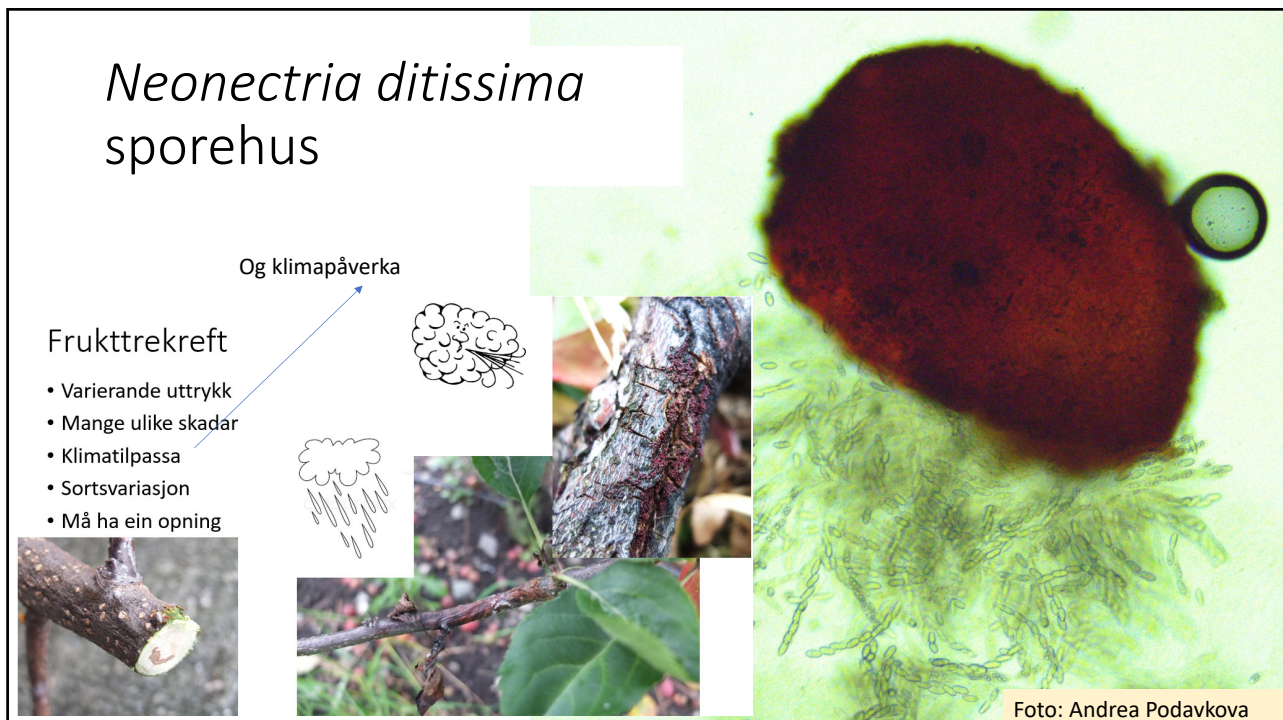

1

2

Prosjekt KreftKamp, avslutta 2021. Viktige funn:

Sjukdomsutviklinga går seinare hjå oss

Skilnad mellom sortar

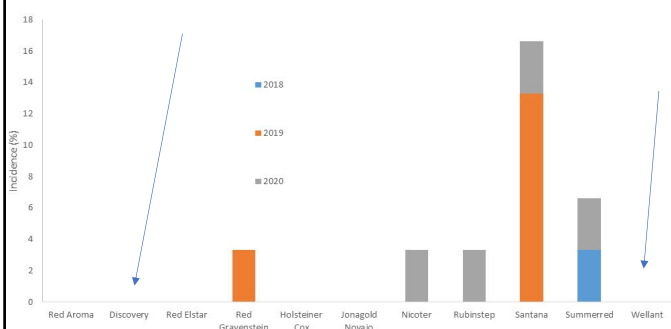
- Planta dei same sortane i Tyskland og aust-vest Noreg i 2018

3

Sjukdomsutviklinga går seinare hjå oss

Dette er feltet i vest, + fire tre i aust med kreft

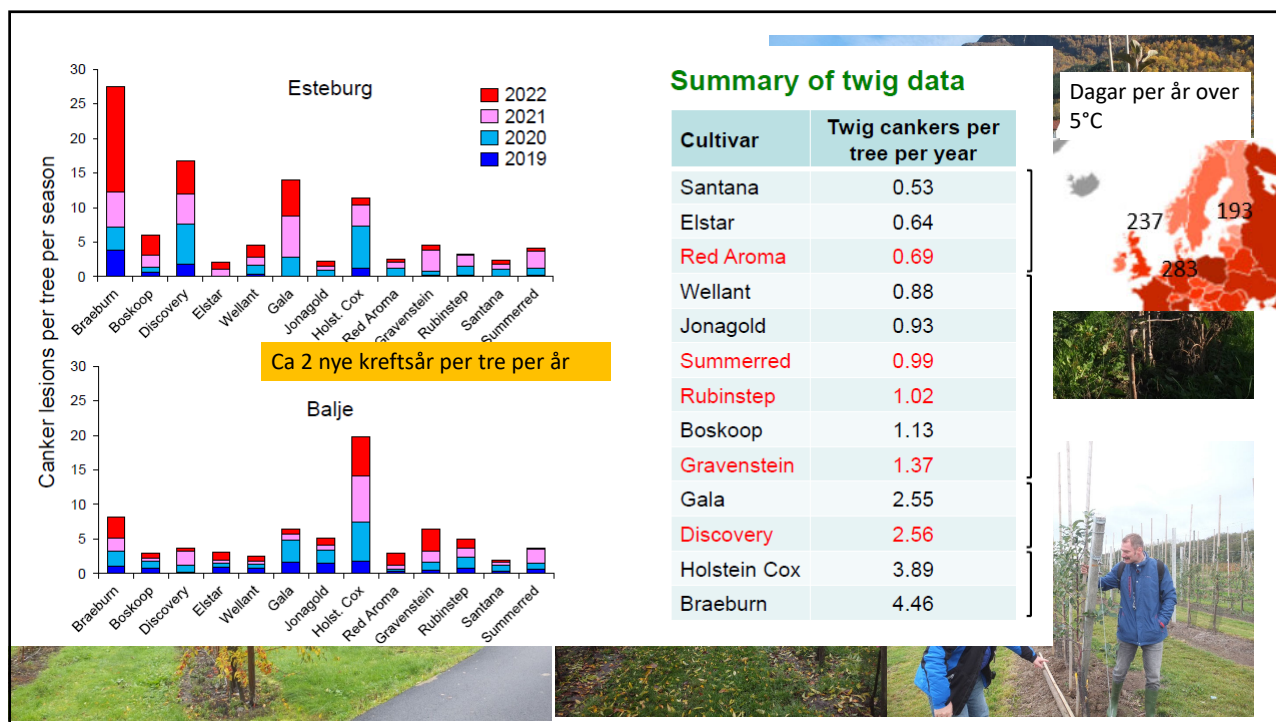
- Ingen nye kreftsår i 2021 eller 2022
- Totalt 3% av trea fekk frukttrekraft

- Eit lite sår med kreft, knekka grein av Summerred i 2018, snittet: Smitta vidare og treet fjerna i 2021

4

5

Observerte sortsskilnadar kan vera tilfeldige og skuldast smitte kome med frå planteskulen

6

Friske tre ved planting

-smitteforsøk med 9-10 sortar, tre metodar å laga tre og to tidspunkt

Smittetidspunkt og stad	Temperatur første 14 dagar	Temperatursum	Tre med frukttrekraft første sesong	Tre med frukttrekraft etter to sesongar
Andre år planteskule				
April, toppa	5.9	83	6%	10%
Juni, kneikka	14.5	203	13%	25%
Ved planting				
Mai, ingen sår	13.1	181	3%	14%
Mai, kneikka			97%	97%
Mai, kutt			67%	67%

50% utvikla seg etter planting

Ingen skilnad mellom metodar, men, ved smitting i juni utvikla trea av Summerred meir kraft enn Golden Delicious

7

Friske tre ved planting – smitteforsøk med 6 sortar-3 smitte/sår variantar

Summerred meir enn Raud
Aroma og Rubinstep

Smitta ved planting

Smittetidspunkt og stad	Temperatur første 14 dagar	Temperatursum	Tre med frukttrekraft første sesong	Tre med frukttrekraft etter to sesongar
Andre år planteskule				
April, toppa	5.9	83	6%	10%
Juni, kneikka	14.5	203	13%	25%
Ved planting				
Mai, ingen sår	13.1	181	3%	14%
Mai, kneikka			97%	97%
Mai, kutt			67%	67%

8

Alle sortane utvikla kreft, og smitta ned til grunnstamma på ca halvparten av trea
Etter 18 månadar

Sporehus i
45% av
kreftsåra

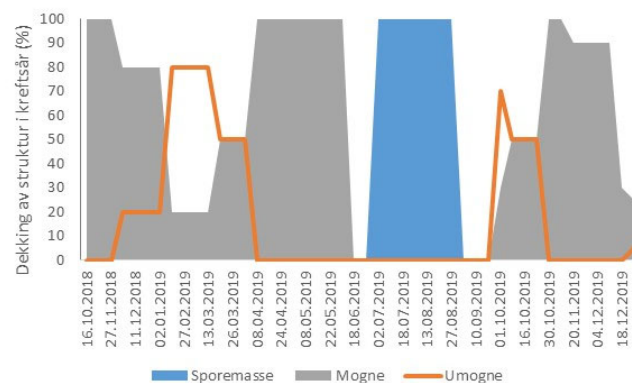
9

Sporehus med mogne sporar er å finna heile året i Noreg og Finland

Foto: Andrea Podavkova

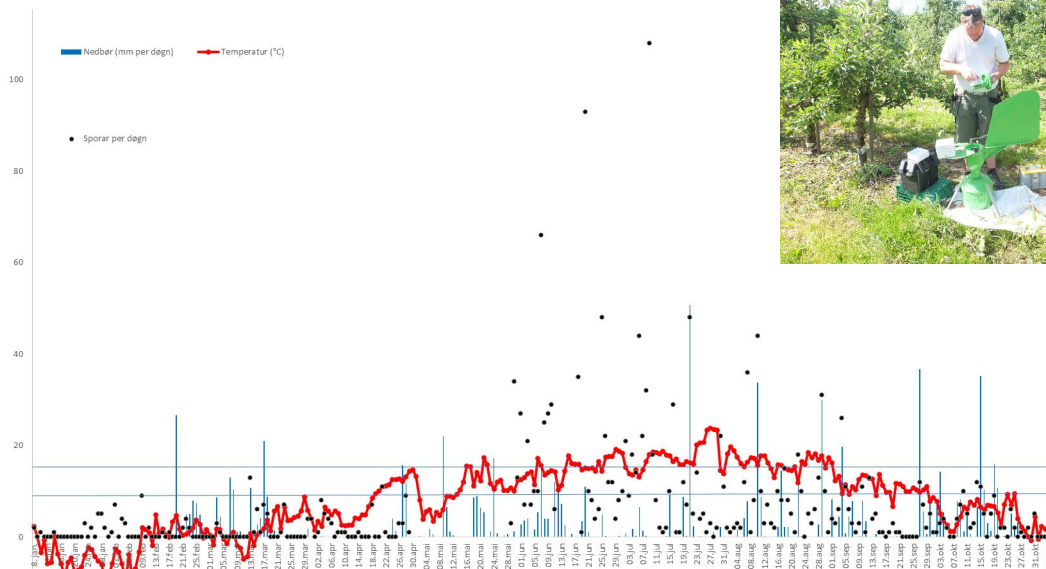

- Sporehus utviklar seg frå små oransje i sporemassen til raude og seinare svarte hus
- Større kreftsår kan danne nye over fleire år

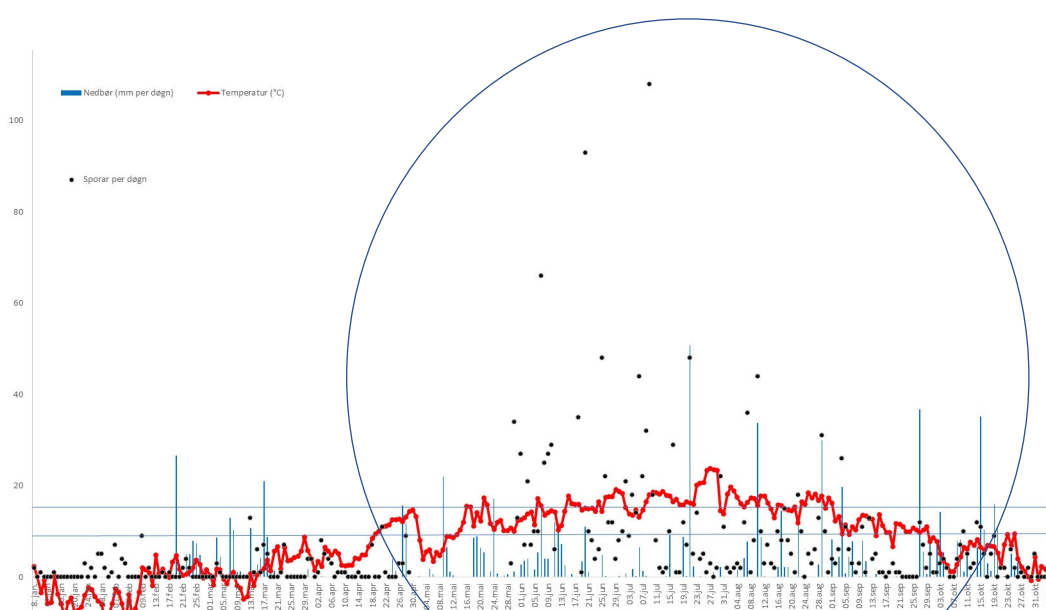
10

Det kan vera vindspreidde sporar heile året,
døme Lier 2019, men

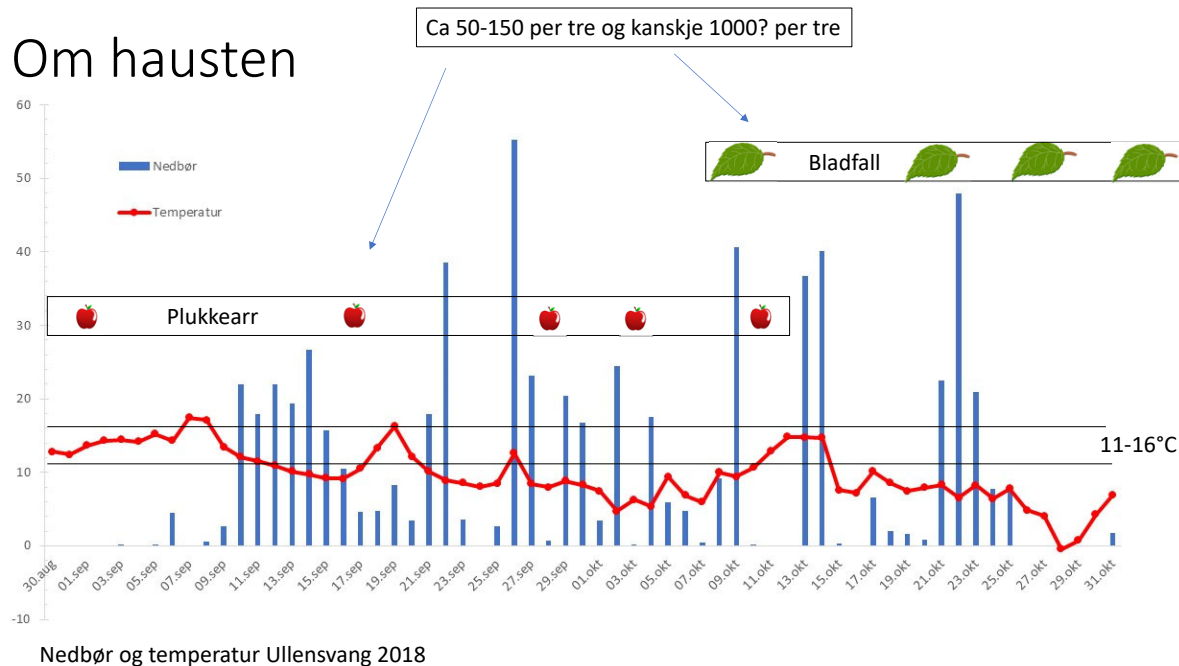
11

meir i vekstsesongen; sidan klimaet er mest optimalt då?

12

Om hausten

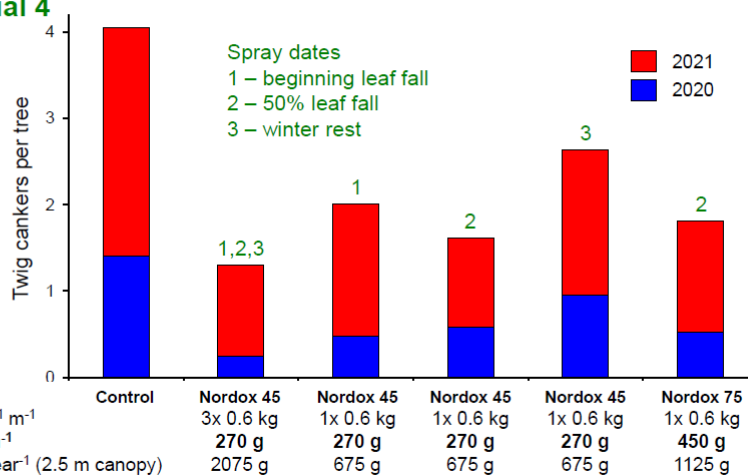
13

Kopar i bladfall-perioden har virka godt i Tyskland

Canker fungicide trial 4

Part-trial to examine treatment dates:
Date 2 (middle of leaf fall) seems the most important

Chemical control of canker (KreftKamp)

Roland Weber

14

Oppsummering-frukttrekraft

- **Dette veit me no:**

- Soppen spreier sporar med vind heile året i Noreg, men mest i vekse-sesongen og mest på føresommar
- Sjukdomsutviklinga går seinare i vårt klima enn lenger sør i Europa
- 1-2% av trea med kreft i planteåret kan forventast
- Må gå gjennom hagar og fjerna minst ein gong per år for å unngå sporehus i kreftsår
- Eit kreftsår med sporehus kan spreia sporar i fleire år
- Alle sortar får kreft, men kor alvorleg angrep vert heng saman med dyrkingsfaktorar, klima og tiltak

- **Dette veit me ikkje:**

- Om Eden og Fryd eller andre nye sortar er meir eller mindre mottakelege enn kjende sortar
- Om færre sprøytingar mot skurv påverkar angrep av frukttrekraft
- Korleis det vert med litt endra klima
- Korleis det vert med evt. andre endringar i dyrkinga